

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΠΕΤΕΙΟΥ ΤΗΣ 25ΗΣ ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 *

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ κ. ΛΕΩΝ. Θ. ΖΕΡΒΑ

‘Η Ἀκαδημία Ἀθηνῶν συμμετέχει διλοψύχως εἰς τὴν ἔορτὴν τοῦ Ἑθνους, ἵσταται μὲ εὐλάβειαν πρὸ τοῦ ἴστορικοῦ γεγονότος τῆς Ἑθνικῆς Παλιγγενεσίας καὶ τιμᾶ τὴν μνήμην τῶν Ἀγωνιστῶν τῆς Ἐλευθερίας, οἱ δόποιοι ἐπανέφερον τὴν Ἑλληνικὴν Πολιτείαν ἐκ τοῦ Θανάτου εἰς τὴν Ζωήν.

Τὸ γεγονός τῆς ἀνασυστάσεως τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, αὐτὸν καθ’ ἑαυτό, εἶναι τόσον σημαντικόν, ὥστε θὰ ἦτο ἀρκετὸν διὰ τὴν ἡθικὴν καταξίωσιν τῆς Ἐπαναστάσεως, θὰ ἦτο ἀρκετὸν διὰ νὰ ἔξασφαλίσῃ εἰς αὐτὴν τὴν αἰωνίαν εὐγνωμοσύνην τοῦ Ἑθνους. ‘Η Ἐπανάστασις δμως ἔχει πολὺ εὐρυτέραν σημασίαν: ἀπεκάλυψε τὴν ὑπαρξιν πνευματικῆς συνεχείας τοῦ Ἑθνους ὑπὸ καθεστώς βαρυτάτης δουλείας.

‘Η ἀρχὴ τῶν ἐθνοτήτων, ἡ δόπια μέχρι τότε ἀπετέλει κροτάλισμα φράσεων εἰς στόματα ἰσχυρῶν, καθορίζεται μὲ κλασσικὴν λιτότητα εἰς τὸ προοίμιον τῆς διακηρύξεως τῆς Α’ Ἑθνικῆς Συννελεύσεως: «Τὸ Ἑλληνικὸν Ἑθνος κηρύσσει σήμερον διὰ τῶν νομίμων παραστάτων εἰς Ἑθνικὴν συνηγμένων Συνέλευσιν ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων τὴν πολιτικὴν αὐτοῦ ὑπαρξιν καὶ ἀνεξαρτησίαν».

‘Η Α’ Συνέλευσις ἔξαγγέλλει περαιτέρω: «Ο κατὰ τῶν Τούρκων πόλεμος εἶναι πόλεμος ἐθνικός, τοῦ δόπιον μόνη αἰτία εἶναι ἡ ἀνάκτησις τῶν δικαίων τῆς προσωπικῆς ἡμῶν ἐλευθερίας καὶ τιμῆς». Καὶ ἀντιφωνεῖ ὁ Κοραῆς: «Μόνος πόλεμος νόμιμος εἶναι ὁ ὑπὲρ ἐλευθερίας καὶ αὐτονομίας παντὸς Ἑθνους πόλεμος». Ἄλλωστε ὁ αὐ-

* Πανηγυρικὴ συνεδροία τῆς 24ης Μαρτίου 1970.

τοκράτωρ δὲν ὑπέγραψε συνθήκην ὑποταγῆς τοῦ Ἐθνους ἀλλὰ ἐπεσε μαχόμενος εἰς τὴν Πύλην τοῦ Ρωμανοῦ.

Τοιαύτης ποιότητος νομιμότητα ἀντιτάσσονταν οἱ ἀγωνισταὶ τοῦ 21 εἰς τὴν στυγνὴν νομιμότητα τῶν ἀνακτοβούλων τῆς Εὐρώπης, τῆς Ἱερᾶς Συμμαχίας.

«Ἐλευθερία ἡ θάνατος» εἶναι ἡ ἐπωδὸς εἰς κάθε διακήρυξιν τοῦ ἀγωνιζομένου Ἐθνους, δεῖγμα καὶ αὐτὸ τῆς πνευματικῆς του ἀκτινοβολίας. Περισσότερον ἀπὸ τοὺς θριάμβους καὶ τὰς νίκας εἶναι αἱ συμφοραί, αἱ ἔντιμοι συμφοραί, ἐκεῖνο ποὺ ἐνέπνεε τὴν ἀπόφασιν πρὸς συνέχισιν τοῦ ἀγῶνος, ὅπως ἡ καταστροφὴ τῆς Κάσου, ἡ τραγικὴ μοῖρα τῆς Χίου καὶ τῶν Ψαρῶν, ἡ ἀπάνθρωπος δήσωσις τῆς Πελοποννήσου ἀπὸ τὰ στίφη τοῦ Ἰμβραὴμ καὶ ὑπὲρ ἄνω ὅλων ἡ Ἐξοδος τῆς Φροντὶς τοῦ Μεσολογγίου.

Ἡ πολεμικὴ ἀρετὴ καὶ τὸ πνεῦμα τῶν ἀγωνιστῶν τῆς ἐλευθερίας, ἡ καρτερία των, αἱ νίκαι καὶ αἱ συμφοραί των ἐνέπνευσαν συγχρόνους μεγάλους εὐρωπαίους καλλιτέχνας καὶ ἐφεραν, διὰ πρώτην φοράν, εἰς τὸ προσκήνιον τὴν μεγάλην δύναμιν τῆς κοινῆς γνώμης, τῆς δοπίας δ ἀντίλαλος ἐφθασε μέχρι τοῦ Ναυαρίνου.

Κατὰ τὴν ἴστορικὴν ἐκείνην ἐποχήν, μέσα ἀπὸ τὸν ὅλεθρον, ἐξεπήδησαν μεγάλοι ἐθνικοὶ ποιηταί, οἱ δοποῖοι μὲ δημιουργικὴν φαντασίαν καὶ τὴν ἀφηγημένην των σκέψιν συνέλαβον τὸ βαθύτερον νόημα τῶν δραματικῶν ἐκείνων γεγονότων καὶ τὸ κατέταξαν, ὑπὸ μορφὴν ὥραίων στίχων, εἰς τὴν πνευματικὴν πορείαν τοῦ Ἐθνους. Τοῦτο ἦτο, μετὰ τὴν ἐλευθερίαν, τὸ μεγαλύτερον δῶρον τῆς Ἐπαναστάσεως πρὸς τὸ Ἐθνος καὶ ἡ καλυτέρα ἀπόδειξις, ὅτι δ ἀγῶν τοῦ 21 ἦτο πραγματικὴ Ἐθνικὴ Ἐπανάστασις ὅχι εἰς κοινὸς πόλεμος. Τὴν ἡμέραν τῆς Ἐθνικῆς μας ἑορτῆς ἑορτάζουν αὐτοδικαίως καὶ οἱ ἐθνικοί μας ποιηταί.

Κατ' ἐντολὴν τῆς Συγκλήτου τῆς Ἀκαδημίας δ Ἀκαδημαϊκός, δ ποιητὴς κ. Παπατσώνης, ἀπόγονος ἴστορικῆς οἰκογενείας ἀγωνιστῶν τοῦ 21, θὰ διηλήσῃ μὲ θέμα : «Ἐθνεγερσία - Σολωμὸς - Κάλβος».

Παρακαλῶ τὸν κ. Παπατσώνην, ὅπως λάβῃ τὸν λόγον.